

**Zápisnica zo zasadnutia Snemu SAV,
ktoré sa konalo videokonferenčne dňa 27. apríla 2023 od 9:00 hod.**

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Neprítomní ospravedlnení: A. Bérešová, D. Dalberg, K. Fröhlich, D. Gašperíková, S. Kozmon, I. Lacík, M. Repka, J. Sedlák, S. Pastoreková

Neprítomní neospravedlnení: M. Dubovický, P. Kenderessy, M. Muránsky

Prizvaní: členky a členovia Predsedníctva SAV, riaditeľky a riaditelia organizácií SAV, vedúca sekretariátu Predsedu SAV, zástupcovia Referátu pre komunikáciu a médiá

PROGRAM

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátová, návrhová, volebná)
4. Kontrola správnosti zápisnice, kontrola plnenia uznesení Snemu SAV
5. Informácia o aktuálnej situácii SAV
6. Schvaľovanie dodatku č. 1 Zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2023
7. Doplňovacie voľby externého člena VR SAV
8. Rôzne
9. Záver

K bodu 1

Predseda Snemu SAV R. Passia otvoril zasadanie snemu, privítal prítomných a informoval, že zasadanie je naživo prenášané cez kanál YouTube. Záznam zo zasadnutia bude zmazaný po kontrole správnosti zápisnice snemom.

K bodu 2

Program zasadnutia predstavený predsedom snemu bol schválený bez zmien.

K bodu 3

Snem schválil navrhnuté zloženie pracovných komisií, zapisovateľku a overovateľku.

Mandátová komisia: M. Kadúč (predseda), J. Gálik, V. Hvozdíková

Návrhová komisia: J. Gálik (predseda), K. Gmucová, A. Kalistová

Volebná komisia: Ľ. Kľučár (predseda), K. Nemoga, R. Passia

Zapisovateľka: D. Antolová

Overovateľka: V. Hvozdíková

Predseda snemu pripomenul, že na zasadnutí sa uskutoční hlasovanie po komorách, no nie je potrebné vytvárať volebné subkomisie, keďže tajné hlasovanie sa zrealizuje elektronicky cez systém ADoodle.org, ktorý umožňuje všetkým členom komory skontrolovať výsledky hlasovania.

K bodu 4

K správnosti zápisnice z posledného zasadnutia snemu neboli žiadne pripomienky. Predseda snemu ďalej uviedol, že aktuálne nie sú žiadne nespĺnené uznesenia, *Uznesenie* č. 3 zo zasadnutia Snemu SAV, ktoré sa konalo 20. 12. 2022, bolo splnené ešte v decembri 2022.

Snem schválil *Uznesenie* č. 1 o kontrole správnosti zápisnice a kontrole plnenia uznesení.

K bodu 5

Predseda snemu vyzval predsedu akademie, aby informoval o aktuálnej situácii v SAV. P. Šajgalík uviedol, že návrh rozpočtu na rok 2024 sa odvíja od pôvodnej dohody s Ministerstvom financií SR, ale nedá sa predvídať, ako sa zachová nová vláda. Predsedníctvo SAV (P SAV) sa od premiéra SR pokúsilo získať dodatočné financie za akreditáciu SAV v roku 2022, ale rozhodnutie zatiaľ nepadlo. Na popoludnie 27. 4. 2023 je plánované rokovanie P SAV s členmi Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport. Na stretnutí sa členovia predsedníctva plánujú vyjadriť k návrhu zákona predloženého na májovú schôdzu parlamentu, podľa ktorého by mala byť Učená spoločnosť Slovenska (UČSS) vyňatá zo zákona o SAV a bude vytvorená nová učená spoločnosť, ktorá bude patriť pod Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR. Ide o vážny zásah do zákona o SAV bez toho, aby o tom boli predstavitelia SAV informovaní. J. Koppel upresnil, že v dôvodovej správe k návrhu zákona je uvedené, že by sa mal zriadiť nový typ právnickej osoby, ktorá však nie je bližšie špecifikovaná. Mala by byť nezávislá, ale financovaná z ministerstva školstva. P. Samuely dodal, že hlavným motívom novely podľa predkladateľa je, že Učená spoločnosť Slovenska, ktorá je zriadená podľa zákona o SAV, nie je nezávislá a ako čestný orgán SAV nie je všeobecne akceptovaná ako spoločnosť reprezentujúca celú vedeckú komunitu na Slovensku. P SAV sa však s týmto názorom nestotožňuje a nezodpovedá to ani postoju súčasnej UČSS, v ktorej 50 % členov nepochádza zo SAV. Keďže aktuálne znenie zákona o SAV bolo negociované a detailne vyjasňované medzi ministerstvom školstva a Snemom SAV, snem sa v tejto otázke rozhodol prijať stanovisko, podľa ktorého nesúhlasí s pokusmi zasahovať do zákona o SAV bez rokovania so SAV a bez medzirezortného pripomienkového konania. Následne bolo prijaté *Uznesenie č. 2*, ktorým snem berie na vedomie informáciu o aktuálnej situácii v SAV a *Uznesenie č. 3* s uvedeným stanoviskom.

K bodu 6

R. Passia požiadal príslušných členov P SAV, aby predstavili návrh dodatku k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akademie na rok 2023. J. Koppel objasnil informácie uvedené v dôvodovej správe. Pôvodne schválený systém rozdelenia financií medzi oddeleniami vied (OV) podľa počtu zamestnancov by vzhľadom na skutočnú potrebu krytia tarifných plátov viedol k nerovnomernému rozdeleniu v prospech II. OV. Dôvodom je vyšší počet obslužných a technických pracovníkov v II. OV v porovnaní s I. a III. OV. Podľa navrhovaného dodatku by sa ako kritérium na rozdelenie financií medzi OV použila potreba tarifných plátov (TP).

F. Simančík následne prezentoval dôvody a dopady schvaľovanej úpravy. V minulých rokoch došlo v dôsledku historického princípu k nesprávnemu deleniu mzdových prostriedkov (MP) medzi oddelenia vied v neprospech II. OV. V roku 2022 sa pristúpilo k úprave tejto situácie, pričom ako kritérium na rozdelenie financií medzi OV v roku 2023 bol použitý priemerný počet zamestnancov za predchádzajúce tri roky. Predpokladalo sa, že kvalifikačná štruktúra zamestnancov je v jednotlivých OV približne rovnaká a podiel potreby mzdových prostriedkov možno stotožniť s podielom zamestnancov v OV na celkovom počte zamestnancov SAV.

Navrhované riešenie rozdelenia MP podľa potreby tarifných plátov je spravodlivejšie, lebo nezohľadňuje len počet, ale aj kvalifikovanosť zamestnancov ústavov. Zároveň uviedol, že podiel jednotlivých oddelení na výsledku akreditácie tiež nie je rovnaký. Podľa výsledkov akreditácie dosiahli prvé a druhé oddelenie v hodnotení približne rovnakú úroveň, ale v prípade tretieho oddelenia sa môže zdať, že má nižšiu kvalitu ako celkový priemer SAV. Ak by sa suma určená na MP nerozdělila najprv medzi jednotlivé oddelenia vied a prostriedky na výkonové financovanie by sa pridělili len podľa výsledkov akreditácie, III. OV by dostalo menej financií. To by nebolo správne, keďže každé oddelenie hodnotil iný panel a je ťažké úplne zjednotiť prístupy k hodnoteniu. Má teda zmysel, aby sa financie rozdělili najprv medzi oddelenia, keďže ani celá SAV sa nehodnotí jednotne, ale rozdelená na tri oddelenia. F. Simančík následne prezentoval, ako by vyzeralo financovanie oddelení, ak by sa postupovalo podľa pôvodnej schémy platnej do roku 2023, podľa zásad schválených na rok 2023

a podľa navrhovaného dodatku č. 1. Ak by bol dodatok schválený, každé OV bude mať potrebu tarifných plátov pokrytú približne na 111,4 %. Aktuálne pritom mzdová reforma mierne uberá I. OV a mierne pridáva II. a III. OV. Nárasty sú malé, čo je spôsobené relatívne veľkým podielom historickej zložky na financovaní MP. Postupne sa však eliminujú extrémny týkajúce sa výrazného nadhodnotenia alebo podhodnotenia ústavov.

V diskusii L. Hluchý poprosil, aby F. Simančík poslal prezentáciu členom snemu. V. Hvozdíková uviedla, že pre ďalšie obdobie by sa mal snem zaoberať pokračovaním mzdovej reformy a novým spôsobom delenia MP. Podľa V. Hvozdíkovej spôsobí delenie MP podľa navrhovaného dodatku ďalšie deformácie. Schválené zásady návrhu a rozdelenia rozpočtu na rok 2023 aj navrhovaná úprava sa líšia od spôsobu delenia financií v rámci mzdovej reformy v predchádzajúcom období. Zavedenie rozdelenia celkových mzdových prostriedkov medzi jednotlivé OV je nový moment, doteraz sa toto delenie aplikovalo len na výkonové financovanie. To vytvára novú nespravodlivosť, keďže pre rozdelenie prostriedkov medzi OV sa navrhuje iný princíp (podľa TP) než bol vytvorený mzdovou reformou, a ktorý sa naďalej bude aplikovať na delenie vo vnútri OV. Nové delenie medzi OV popiera ideu pôvodnej reformy postupného znižovania až eliminácie historickej nespravodlivosti. Podľa nej to postihne najmä niektoré ústavy I. OV. Navrhuje preto túto otázku otvoriť na zasadnutí snemu, ktorý sa bude zaoberať zásadami delenia MP na rok 2024 a prediskutovať možnosť aplikovať predstavený princíp delenia MP podľa dodatku č. 1 len na výkonové financovanie, keďže len tam doteraz dochádzalo k nesprávnemu deleniu MP medzi OV.

F. Simančík podotkol, že s návrhom V. Hvozdíkovej principiálne súhlasí a je možné namodelovať navrhovanú zmenu. Nemyslí si však, že tento návrh výrazne ovplyvní financovanie jednotlivých OV. J. Koppel takisto súhlasil s niektorými postrehmi a uviedol, že návrh rozdelenia MP na rok 2024 predložia čím skôr na posúdenie a diskusiu predsedníctvu SAV a následne riaditeľom ústavov a snemu. Rozdelenie MP medzi oddelenia podľa aktualizáčnej zložky nie je proti princípom mzdovej reformy, ale ju svojím spôsobom podporuje, lebo aktualizuje rozdelenie podľa potreby oddelení a nie priamo podľa potreby ústavov, čo by mohlo byť pre niektoré ústavy príliš razantné. P SAV sa týmto bude zaoberať pri príprave zásad rozdelenia rozpočtu na rok 2024. Zástupca rady riaditeľov M. Ruttkay súhlasil s navrhovanými zmenami, ale pripomenul, že pred diskusiou o ďalších zmenách by bolo potrebné namodelovať ďalšie návrhy úprav mzdovej reformy. Z. Sulová podporila navrhovaný dodatok aj v mene rady riaditeľov a uviedla, že je potrebné zamerať sa tiež na kvalifikačnú a vekovú štruktúru oddelení vied. Rozdiel v kvalifikačnej štruktúre OV podľa nej existuje, ak sa však zameriame len na vedeckých pracovníkov, tak väčší rozdiel je v priemernom veku vedeckých pracovníkov než v ich kvalifikačnej úrovni. P. Šajgalík súhlasil so Z. Sulovou. Historicky došlo v II. OV na základe odporúčaní rady riaditeľov k omladeniu, teda zníženiu priemerného veku zamestnancov ústavov. Tie by teraz nemali byť postihnuté preto, že zamestnávajú mladších a perspektívnych zamestnancov. F. Simančík doplnil, že podľa neho to, ako je v súčasnosti nastavená mzdová reforma, nepôsobí demotivačne na omladzovanie vekovej štruktúry ústavov, ale je o tom ešte možné diskutovať. Prínosom mzdovej reformy je navyše aj to, že prestal klesať počet zamestnancov SAV.

Následne R. Passia pristúpil k prerokovaniu a schvaľovaniu pripomienok k dodatku. Pripomienku Ústavu polymérov SAV, v. i. i., predstavila Z. Sulová. Podľa nej je dôležitá dostupnosť údajov, podľa ktorých sa robia úpravy rozpočtu MP. Z. Benková doplnila, že podstatou pripomienky je uvedenie presného obdobia, za ktoré sa MP zarátavajú do výpočtu. Na ich ústave totiž došlo k nezrovnalostiam pri zarátaní držiteľov SASPRO do počtu zamestnancov, aj keď nastúpili na ústav po termíne stanovenom v zásadách. J. Koppel navrhnutú zmenu označil za akceptovateľnú, ale je podľa neho svojím spôsobom zbytočná, lebo pri výpočte sa vždy používa len obdobie január až september. Snem pripomienku č. 1 navrhovanú I. Lacíkom schválil hlasovaním po komorách. Druhá pripomienka, ktorú

predložil Ľ. Košťál z Centra biovied SAV, v. v. i., sa týkala možnosti špecifikovania podielu obslužných zamestnancov v jednotlivých oddeleniach. F. Simančík reagoval, že aktuálne tento podiel nevedia presne stanoviť. K dispozícii sú údaje z platovej inventúry v júli 2022, kde sú zamestnanci rozdelení podľa kategórií, tieto údaje by vedeli poskytnúť. O pripomienke sa nehlasovalo, keďže išlo len o doplňujúcu otázku k dôvodovej správe.

Snem SAV hlasovaním po komorách schválil dodatok č. 1 Zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2023 s pripomienkou a následne schválil *Uznesenie č. 4* o schválení dodatku a *Uznesenie č. 5*, ktorým snem ukladá predsedníctvu SAV vypracovať úplné znenie zásad a zverejniť ho na webovom sídle SAV.

K bodu 7

R. Passia pripomenul, že v decembri 2022 odstúpil z funkcie externý člen Vedeckej rady SAV (VR SAV) doc. Š. Rosina. Následne boli vyhlásené doplňovacie voľby na uvoľnené miesto. P. Šajgalík predstavil navrhovaného kandidáta doc. Dr. Ing. Petra Vrábela, ktorého na pozíciu externého člena VR navrhol Ústav anorganickej chémie SAV, v. v. i., a vyjadril podporu jeho kandidatúre. Ľ. Klúčár objasnil členom snemu spôsob elektronickej tajnej voľby cez systém ADoodle. Na samotné voľby bol vyhradený čas 20 minút. Následne bol tajným hlasovaním po komorách doc. P. Vrábel schválený za externého člena Vedeckej rady SAV. P. Šajgalík poďakoval členom snemu za úspešné voľby a informoval o ďalších možných zmenách v zložení VR SAV z dôvodu zmien na pozíciách rektorov vysokých škôl a univerzít. Snem odhlasoval *Uznesenie č. 6*, ktorým schválil výsledky volieb a *Uznesenie č. 7*, podľa ktorého Snem SAV zvolil za externého člena Vedeckej rady SAV vo funkčnom období 2021 až 2025 doc. Dr. Ing. Petra Vrábela.

K bodu 8

R. Passia informoval o plánovanom nástupe člena P SAV M. Kšiňana na materskú dovolenku. Výbor Snemu SAV po konzultácii s dr. J. Vargom, právnikom z Úradu SAV, dospel k záveru, že neexistujú právne prekážky, prečo by materská dovolenka u člena P SAV nebola možná. M. Kšiňan potom upresnil, že na materskú dovolenku v dĺžke 6 mesiacov nastupuje od 2. mája 2023. Túto situáciu diskutoval s P SAV, s právnym oddelením aj s výborom snemu. Predseda SAV vyjadril M. Kšiňanovi podporu, ale spomenul, že mandát člena P SAV je plne v rukách Snemu SAV. R. Passia doplnil, že dôvody ukončenia výkonu funkcie člena P SAV sú presne definované v Štatúte SAV, ale dlhodobá neprítomnosť alebo nevykonávanie činnosti po istý čas, tam nie sú uvedené. Zároveň to otvára potrebu ďalej sa tejto veci venovať a upraviť predpisy SAV, aby boli špecifikované aj podobné situácie. Pre snem je v tejto situácii dôležité, aby predsedníctvo reorganizovalo svoju činnosť tak, aby zostali zabezpečené úlohy, na ktorých plnení sa podieľal M. Kšiňan. Na otázku O. Križanovej, či sa jedná o materskú alebo rodičovskú dovolenku, M. Kšiňan reagoval, že aktuálne nastupuje na materskú dovolenku. Po 6 mesiacoch už pôjde o rodičovskú dovolenku. V tomto prípade je legislatíva voľnejšia a M. Kšiňan by sa mohol zúčastňovať zasadnutí P SAV, VR SAV a podobne.

R. Passia ďalej informoval o výzve Asociácie za život a rodinu a signatárov petície za vekovo primeranú vzťahovú a sexuálnu výchovu, aby sa členovia P SAV a Snemu SAV verejne dištancovali od pracovného zošita pre stredoškôľakov s názvom Partnerská a sexuálna výchova, ktorý publikoval Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i. K uvedenej výzve vydalo P SAV stanovisko, v ktorom sa od predmetnej publikácie nedištancovalo. Výbor Snemu SAV sa na svojom zasadnutí dňa 18. apríla 2023 tejto téme venoval a po diskusii sa k stanovisku P SAV pripojil väčšinou hlasov svojich členov. B. Láštiová sa poďakovala členom a členkám predsedníctva a výboru snemu za podporu a nedištancovanie sa od publikácie, čo je pre ich ústav veľmi dôležité.

Predseda snemu ďalej informoval, že výbor snemu diskutuje formu tzv. odpočtu činnosti P SAV v polovici funkčného obdobia. Odpočet činnosti členov P SAV by sa mal uskutočniť na niektorom z ďalších zasadnutí snemu, pravdepodobne v septembri.

A. Luptáková vyjadrila podporu a poďakovanie Kongresovému centru SAV v Starej Lesnej a jeho zamestnancom poďakovala za činnosť a ochotu počas návštev.

K bodu 9

R. Passia sa prítomným poďakoval za účasť a o 11:55 zasadnutie snemu ukončil.

V Bratislave 12. mája 2023

Zapísala: D. Antolová

Overila: V. Hvozdíková

Radoslav Passia
predseda Snemu SAV

Uznesenia prijaté na zasadnutí Snemu SAV dňa 27. 4. 2023

Uznesenie č. 1

Snem SAV berie na vedomie kontrolu správnosti zápisníc z predchádzajúcich zasadnutí snemu a kontrolu plnenia uznesení.

Uznesenie č. 2

Snem SAV berie na vedomie informáciu o aktuálnej situácii v SAV prednesenú predsedom SAV P. Šajgalíkom.

Uznesenie č. 3

Snem SAV nesúhlasí s pokusmi zasahovať do zákona o SAV bez rokovania so Slovenskou akadémiou vied a medzirezortného pripomienkového konania. Poveruje predsedu Snemu SAV tlmočiť toto stanovisko na stretnutí s členmi Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport.

Uznesenie č. 4

Snem SAV schválil hlasovaním po komorách dodatok č.1 k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2023 s pripomienkou.

Akceptovaná a schválená pripomienka je v tabuľke:

P. č.	Pripomienka k:	Pôvodný text	Schválená úprava
1.	Bod 3. kapitoly II.2.B.1	...priznaných v období január - september 2022 zníženej o viacročné úpravy (vo výške zodpovedajúceho TP zo zdroja 111- Fond ŠSCH [50%, 100% resp. PT (trieda)8/PS (stupeň)4], DrSc., plat zamestnanca/dir, SASPRO2, MOREPRO, IMPULZ).	...priznaných v období január - september 2022 zníženej o viacročné úpravy (vo výške zodpovedajúceho TP zo zdroja 111- Fond ŠSCH [50%, 100% resp. PT (trieda)8/PS (stupeň)4], DrSc., plat zamestnanca/dir, SASPRO2, MOREPRO, IMPULZ) za to isté obdobie.

Uznesenie č. 5

Snem SAV ukladá Predsedníctvu SAV vypracovať úplné znenie Zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2023 v zmysle dodatku č. 1 a zverejniť ho na webovom sídle SAV. Termín: do 15. 5. 2023.

Uznesenie č. 6

Snem SAV schvaľuje výsledky volieb externého člena Vedeckej rady SAV pre funkčné obdobie 2021 – 2025:

Meno a priezvisko	Inštitúcia	Súčet percentuálnych podielov kladných hlasov z komôr delený počtom komôr
doc. Dr. Ing. Peter Vrábek	RONA, a.s.	75,3 %

Uznesenie č. 7

Snem SAV zvolil za externého člena Vedeckej rady SAV pre funkčné obdobie 2021 až 2025 doc. Dr. Ing. Petra Vrábeka.